

عملکرد تجارت ایران با اوراسیا طی ده ماهه ۱۳۹۹

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

معاونت بررسی‌های اقتصادی

تهیه کننده: مهسا رجبی نژاد

ناظر: عاطفه قاسمیان

واحد گردآوری و تحلیل آمارهای اقتصادی

معاونت بررسی‌های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

اسفند ۱۳۹۹

از طریق ایمیل زیر می‌توانید پیشنهادهای و نظرات اصلاحی خود را به واحد مربوطه منعکس نمایید:

Economic.tccim@gmail.com

استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

چکیده

ارزش تجارت کالایی بدون احتساب نفت خام ایران با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا طی ده ماهه نخست ۱۳۹۹، حدود ۱,۸ میلیارد دلار بوده که نزدیک به ۳ درصد از کل ارزش تجارت ایران طی مدت مزبور را تشکیل می‌دهد و نسبت به مدت زمان مشابه سال ۱۳۹۸، حدود ۸,۴ درصد کاهش یافته است. طی ده ماهه نخست ۱۳۹۹، حدود ۲,۲ میلیون تن کالا بدون احتساب نفت خام به ارزش ۸۲۴ میلیون دلار به کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا صادر شده که نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۸، به لحاظ وزنی و ارزشی به ترتیب با کاهش ۱۸ درصدی و ۴ درصدی همراه بوده است. واردات ایران طی مدت مذکور نیز از کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا حدود ۲,۷ میلیون تن به ارزش ۹۵۶ میلیون دلار بوده که نسبت به ده ماهه ۱۳۹۸ به لحاظ وزنی افزایش ۷ درصدی را تجربه کرده و به لحاظ ارزشی حدود ۱۲ درصد کاهش یافته است.

- ارزش تجارت کالایی بدون احتساب نفت خام ایران با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا طی ده ماهه نخست ۱۳۹۹، حدود ۱,۸ میلیارد دلار بوده که نزدیک به ۳ درصد از کل ارزش تجارت ایران طی ده ماهه ۱۳۹۹ را تشکیل می‌دهد و نسبت به مدت زمان مشابه سال ۱۳۹۸، ۸,۴ درصد کاهش یافته است.
- طی ده ماهه نخست ۱۳۹۹، حدود ۲,۲ میلیون تن کالا بدون احتساب نفت خام به ارزش ۸۲۴ میلیون دلار (۲,۹ درصد از کل ارزش صادرات کالایی (بدون احتساب نفت خام و فصل ۲۷)) به کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا صادر شده که نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۸، به لحاظ وزنی و ارزشی به ترتیب با کاهش ۱۸ درصدی و ۴ درصدی همراه بوده است.
- طی مدت زمان مذکور صادرات ایران به دو کشور روسیه و ارمنستان از سایر کشورهای این اتحادیه بیشتر بوده است (به ترتیب ۳۸۷ میلیون دلار و ۲۶۵ میلیون دلار) و نسبت به ده ماهه ۱۳۹۸ به ترتیب افزایش ۲۹ درصدی و کاهش ۲۷ درصدی را تجربه کرده است. طی مدت مورد بررسی، مقدار وزنی صادرات ایران به دو کشور بلاروس با افزایش ۴۴ درصدی و به کشور روسیه با افزایش ۲۶ درصدی همراه بوده و صادرات ایران به مقصد سایر کشورهای ارمنستان، قرقیزستان و قزاقستان با افت وزنی مواجه شده است. همچنین به جز کشورهای ارمنستان و قرقیزستان، صادرات ایران به سایر کشورهای اتحادیه اوراسیا از لحاظ ارزشی با افزایش همراه بوده است.
- میانگین قیمت صادرات ایران به اوراسیا طی ده ماهه ۱۳۹۹ برابر با ۳۷۵ دلار در هر تن و میانگین قیمت واردات ایران از این منطقه برابر با ۳۵۱ دلار در هر تن است. بالاترین میانگین قیمت صادراتی ایران به مقصد بلاروس با رقم ۲۹۸۸ دلار در هر تن، قزاقستان با رقم ۵۲۷ دلار در هر تن و به مقصد روسیه با رقم ۴۷۸ دلار در هر تن است.
- از کل صادرات ایران به ۵ کشور اوراسیا طی ده ماهه ۱۳۹۹، حدود ۶۱۰ میلیون تن با ارزش ۴۵۸ میلیون دلار به اقلام کشاورزی و غذایی تحت فصول ۱ الی ۲۲ کتاب مقررات صادرات و واردات اختصاص داشته است. سهم این اقلام از کل صادرات ایران به ۵ کشور اوراسیا از حیث وزن معادل ۲۷,۸ درصد و از لحاظ ارزشی برابر با ۵۵,۶ درصد است. مقاصد اصلی صادرات کشاورزی و غذایی ایران در بین کشورهای اوراسیا، سه کشور روسیه با رقم ۳۲۷ میلیون دلار، قزاقستان با رقم ۸۵ میلیون دلار و قرقیزستان با رقم ۲۱ میلیون دلار هستند.
- واردات ایران طی ده ماهه نخست ۱۳۹۹ از کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا حدود ۲,۷ میلیون تن به ارزش ۹۵۶ میلیون دلار بوده (۳,۱ درصد از کل ارزش واردات کالایی) که نسبت به ده ماهه ۱۳۹۸ به لحاظ وزنی افزایش ۷ درصدی را تجربه کرده و به لحاظ ارزشی حدود ۱۲ درصد کاهش یافته است. بیشترین میزان واردات ایران طی ده ماهه ۱۳۹۹ در میان کشورهای اوراسیا از کشور روسیه و به ارزش ۹۰۱ میلیون دلار بوده است. این مقدار نسبت به ده ماهه ۱۳۹۸ حدود ۴ درصد کاهش یافته است.

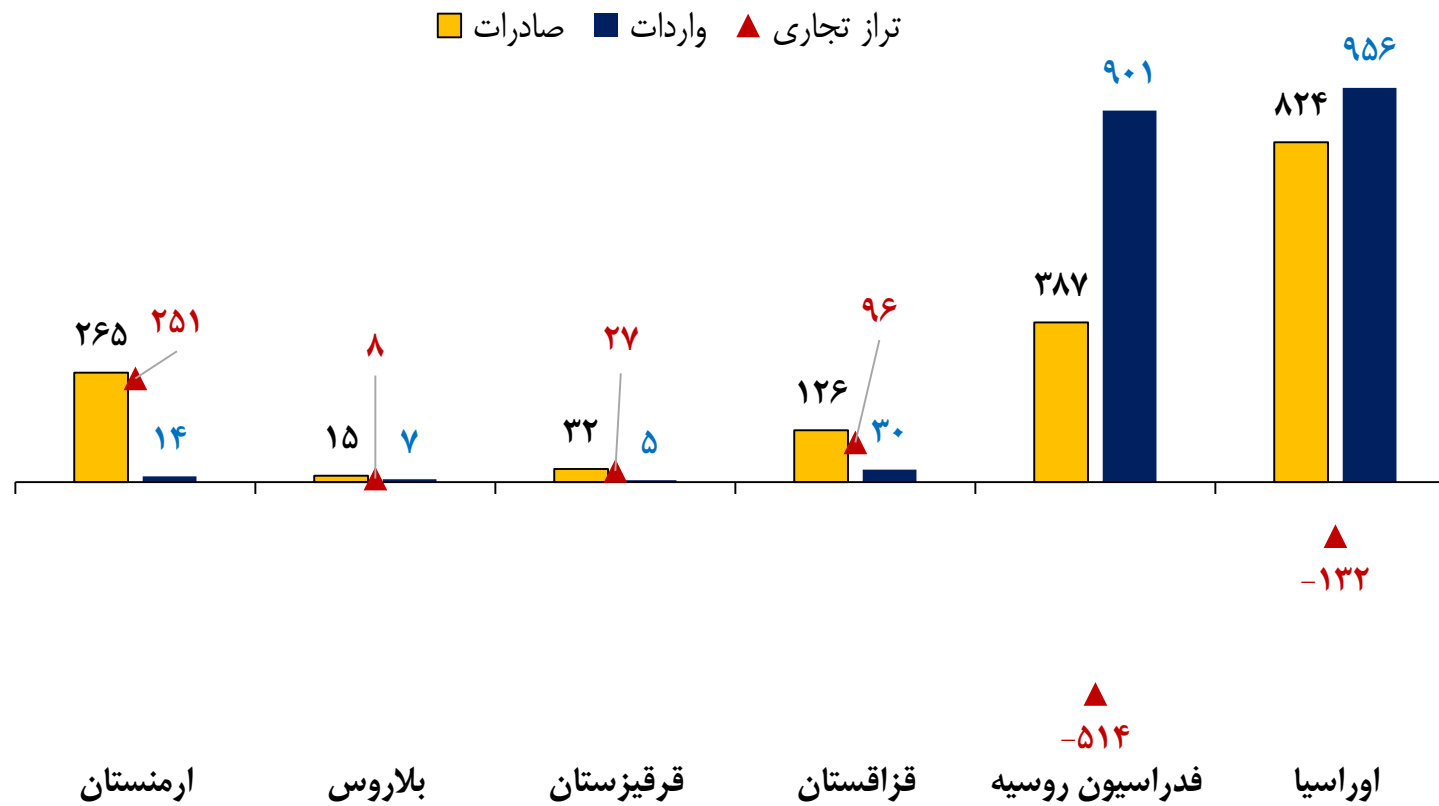
- اگرچه تراز تجاری ایران طی ده ماهه ۱۳۹۹ با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا منفی ۱۳۲ میلیون دلار بوده، اما این مقدار نسبت به ده ماهه ۱۳۹۸ با بهبود ۸۸ میلیون دلاری همراه بوده است. بخشی از این بهبود به دلیل افزایش صادرات و کاهش واردات به طور همزمان (بلاروس، قزاقستان و روسیه) و بخشی از آن تنها به دلیل کاهش واردات (قرقیزستان) بوده است. تراز تجاری ایران طی مدت زمان مذکور با کشورهای ارمنستان و قرقیزستان تضعیف شده است.
- شایان ذکر است در مبادلات تجاری ایران با ۵ عضو اتحادیه اوراسیا طی ده ماهه ۱۳۹۹، تراز تجاری ایران بیش از سایر کشورها به نفع روسیه بوده (منفی ۵۱۴ میلیون دلار) اگرچه که نسبت به ده ماهه ۱۳۹۸ با بهبود ۱۰۶ میلیون دلاری به نفع ایران هم همراه بوده است.

خلاصه وضعیت تجارت کالایی ایران و ۵ کشور عضو موافقت‌نامه اوراسیا طی ده ماهه ۹۹-۱۳۹۸

تراز تجاری			درصد تغییر نسبت به مدت مشابه ۱۳۹۸		واردات ایران از مبدا منتخب طی ۱۰ ماهه ۱۳۹۹		درصد تغییر نسبت به مدت مشابه ۱۳۹۸		صادرات بدون نفت خام ایران به مقصد منتخب طی ۱۰ ماهه ۱۳۹۹		کشور
-۶۶	۳۱۷	۲۵۱	-۵۹	-۵۸	۱۴	۶	-۲۴	-۲۶	۲۶۵	۱۱۲۴	ارمنستان
۶	۲	۸	-۴۱	-۳۲	۷	۳	۱۳	۴۴	۱۵	۵	بلاروس
-۱۴	۴۱	۲۷	-۵۲	-۲۶	۵	۹	-۳۸	-۳۷	۳۲	۱۷	قرقیزستان
۵۶	۴۰	۹۶	-۶۵	-۶۲	۳۰	۷۸	۰.۳	-۵۱	۱۲۶	۲۳۹	قزاقستان
۱۰.۶	-۶۲۰	-۵۱۴	-۴	۱۴	۹۰.۱	۲۶۲۴	۲۰	۲۶	۳۸۷	۸۰.۹	فدراسیون روسیه
۸۸	-۲۲۰	-۱۳۲	-۱۲	۷	۹۵۶	۲۷۲۰	-۴	-۱۸	۸۲۴	۲۱۹۵	جمع ۵ کشور فوق

منبع داده‌ها: گمرک ایران و محاسبات کارشناسی

خلاصه وضعیت تجارت کالایی ایران و ۵ کشور عضو موافقت‌نامه اوراسیا طی ده ماهه ۱۳۹۹

منبع داده‌ها: گمرک ایران و محاسبات کارشناسی